

Sažetak projekta:

NOVALIS

NETWORK OF VALUE ADDING LOCAL INNOVATION STRUCTURES

Implementiraju:

Problem

Teorija *Smile Curve* ukazuje na to da se u lancu vrijednosti najviše dodane vrijednosti stvara u aktivnostima koje prethode procesu proizvodnje (istraživanje i razvoj, brending, dizajn), kao i poslije procesa proizvodnje (distribucija, marketing, postprodajne usluge). Provedena istraživanja i analize¹ pokazuju da su izvozno orijentisana mala i srednja preduzeća iz sektora metaloprerađivačke i drvoprerađivačke u BiH, fokusirana na proizvodnju. Nedostaju finansijski i ljudski resursi za ulaganje u predproizvodne i postproizvodne funkcije, kao i za digitalizaciju proizvodnih procesa (neuspjesi tržišta); nedostaje interakcija između metaloprerađivačkog i drvoprerađivačkog sektora i struktura koje omogućavaju inovacije u predproizvodnim, proizvodnim i postproizvodnim aktivnostima (neuspjesi umrežavanja); nedostaju strukture, politike i instrumenati za podršku inovacijama u industrijskim malim i srednjim preduzećima (neuspjesi administracije).

Ključna ideja

Projekat je usmjeren na unapređenje konkurentnosti izvozno-orijentisanih MSP u sektorima metalske i drvoprerađivačke industrije u BiH sa očekivanim pozitivnim uticajem na dodatnu vrijednost i zapošljavanje visoko kvalifikovane radne snage.

Ciljevi i očekivani rezultati projekta

Opšti cilj: Poboljšana konkurentnost izvozno orijentisanih MSP u sektorima metaloprerađivačke i drvoprerađivačke u BiH sa pozitivnim uticajem na dodatnu vrijednost i zapošljavanje visokokvalifikovanih osoba.

Poboljšanje konkurentnosti kompanija u sektorima metaloprerađivačke i drvoprerađivačke, kroz uklanjanje prepreka za inovacije, od suštinskog je značaja za stvaranje novih

¹ OECD. (2013). *Interconnected Economies: Benefiting from Global Value Chains*. Preuzeto sa: <https://www.oecd.org/sti/ind/interconnected-economies-GVCs-synthesis.pdf>

Pucar, S., Pepić, A. (2019). *Sectoral Study on the Innovative Capacity and Potentials of Companies*. Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Preuzeto sa: https://eu4business.ba/wp-content/uploads/2019/07/EU4B_studija_en.pdf

Burks, J., Sipragić, M, Bogunović, S. (2019). *Information and Communications Technology – Fuel for SME Competitiveness*. Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Preuzeto sa: <https://edabl.org/wp-content/uploads/2019/08/ICT-Fuel-for-SME-Competitiveness.pdf>

OECD et al. (2019), “*Bosnia and Herzegovina: Small Business Act profile*”, in *SME Policy Index: Western Balkans and Turkey 2019: Assessing the Implementation of the Small Business Act for Europe*, OECD Publishing, Paris. Preuzeto sa: <https://doi.org/10.1787/a09405ef-en>

radnih mjesta i povećanje izvoza. Kapaciteti za inovacije (informacije, ljudi, oprema) u kompanijama će se poboljšati izgradnjom kapaciteta pojedinačnih aktera-kompanija i pratećih institucija, te njihovim umrežavanjem radi djelotvornijeg i lakšeg razvoja novih proizvoda veće vrijednosti za međunarodna tržišta.

Specifični cilj: Funkcionalna regionalna inovaciona mreža koja stvara inovacije sa većom dodanom vrijednosti za MSP u sektorima metaloprerade i drvoprerade koji izvoze na jedinstveno tržište EU i u zemlje CEFTA-e.

Kapaciteti preduzeća su ograničeni, a saradnja sa pružaocima usluga za razvoj poslovanja je nedovoljna. Projekat je usmjeren na poboljšanje kapaciteta za stvaranje proizvoda sa višom dodanom vrijednošću kroz nove pristupe u jačanju interakcija između kompanija i institucija podrške - pružalaca usluga za razvoj poslovanja, poboljšavajući tako inovacije i poslovno okruženje koje omogućava digitalizaciju.

Očekivani rezultati: Uspostavljanje funkcionalne regionalne inovacione mreže koja može da kreira inovacije više dodatne vrijednosti za MSP u sektorima metalske i drvoprerađivačke industrije koja izvoze na tržišta EU i CEFTA.

Glavne aktivnosti

1. Uspostavljanje, promocija i korištenje čvorišta za razvoj proizvoda i procesa od strane MSP koja su spremna za uvođenje novih proizvoda, optimizaciju procesa, digitalizaciju, agilne timove, dizajn i izradu prototipova.
2. Uspostavljanje, promocija i korištenje studentske studentske laboratorije za inovacije i događaja za studente i mlade profesore, moderiranje grupnog rada o idejama za nove proizvode, individualno mentorstvo i praksa u kompanijama, takmičenja za nove ideje i dizajn, prezentacije tehnologija.
3. Osnivanje i promocija Kluba za poslovne inovacije - razmjena stavova o izazovima i praksama (događaji), istraživanje inovativnih MSP, promocija inovativnih praksi i preporuka o politikama (web).
4. Razvoj i transformacija sektorskih odbora metaloprerade i drvoprerade u industrijsku inovativnu mrežu sa izvoznom orijentacijom koja uključuje IKT, dizajn i prateće strukture - sastanci, radionice i konferencije, preporuke za politike, zagovaranje i promocija.
5. Upravljanje projektom (koordinacija, finansije, promocija), interakcije između čvorišta za razvoj proizvoda i procesa, studentske laboratorije za inovacije, Kluba za poslovne inovacije i industrijske inovativne mreže sa izvoznom orijentacijom.

Uloge u projektu

- Vodeći aplikant: **Eda – Agencija za razvoj preduzeća**, Banjaluka
- Partneri: **Mašinski fakultet Univerziteta u Banjaluci** i preduzeća: **Spektra DMG** (Banjaluka), **MasterWood** (Prijevor), **E-info** (Banjaluka).

Trajanje projekta

Juli 2020 – decembar 2021.

Izvor finansiranja

Sa ciljem jačanja ekonomije BiH, EU4Business projekat Evropske unije potiče razvoj preduzetništva, izvozno orijentisanih sektora, turizma i poljoprivrede, kao i ruralni razvoj. EU4Business projekat vrijedan je 16,1 miliona evra, a zajednički ga finansiraju Evropska unija (15 miliona evra) i Savezna Republika Njemačka (1,1 miliona evra). Projekat zajedno provode GIZ, ILO i UNDP, od aprila 2018. godine do marta 2022. godine.

EU4Business je dio programa Lokalne razvojne strategije - Programa lokalne samouprave i ekonomskog razvoja u BiH, koje podržava Federalno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ) SR Njemačke. Za više informacija o EU4Business projektu posjetite: www.eu4business.ba.

Ova publikacija je pripremljena uz finansijsku podršku Evropske unije (EU) i Njemačkog saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ) u okviru EU4Business projekta u BiH. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Agencije za razvoj preduzeća Eda i ne odražava nužno stanovišta EU ili BMZ-a.

Finansira Evropska unija

